ΟΙ ΠΑΛΗΟΙ ΓΛΩΣΣΙΚΟΙ ΚΑΥΓΑΔΕΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΚΑΙ...ΠΑΡΑΤΡΑΓΟΥΔΑ

Ὅταν τὸ γλωσσικὸ ζήτημα ἔβρισκόταν στὴν ἀκμή του καὶ οἱ καθαρευουσιάνοι μαλλιοτραβιόντουσαν μὲ τοὺς δημοτικιστὰς στοὺς δρόμους, στὸ Πανεπιστήμιο καὶ στὴ Βουλή, τά πάθη εἶχαν ἐξαφθεῖ τόσο, ὥστε οἱ ἐχθροὶ τοῦ δημοτικισμοῦ ἰδίως, κατέρευναν σὲ κάθε μέσον, θεμιτὸ καὶ ἀθέμιτο, γιὰ νὰ συκοφαντήσουν τὴ δημώδη γλῶσσα καὶ νὰ παρουσιάσουν τοὺς δημοτικιστάς, τοὺς «μαλλιαροὺς», ὅπως τοὺς ἔλεγαν, ἀνισορρόπους, ἀνοήτους, ἀξίους... ζουρλομαντοῦα !...

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ λοιπὸν διάφοροι καθαρευουσιάνοι ἐδημοσίευαν στὶς ἐφημερίδες ἐξώφρενικές μεταφράσεις στὴ μαλλιαρὴ λεγομένη γλῶσσα, ἀποδίδοντες αὐτὰς στοὺς μαλλιαρούς. Ἰδοὺ μερικές ἀπὸ τὶς μεταφράσεις αὐτές :

Τὸν Ἐθνικό μας Ὕμνο οἱ καθαρευουσιάνοι εἶχαν μεταφράσει ὡς ἑξῆς... μαλλιαριστί :

Σὲ γνωρίζω ἀπ' τὴ λεπίδα
χαντζαριοῦ τὴν κοψοχόλα,
σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴ φάτσα
ποὺ μετρᾶ τρεχάτη ὅλα.
Ἀπ' τὰ κόκκαλα ἀγαλμένη
τῶν Ρωμιῶνε τὰ γερὰ
κι' ὡς πριχοῦ καὶ κοτσονάτη,
γειὰ χαρά σου, Λευτεριά !

Κεῖθε μ' ἔρησουν μπασμένη
ὅλο ντέρτια καὶ ντροπή,
καρτερῶντας ἕνα στόμα
«ἔλα μάτα» νὰ σοῦ πῇ.
Ἀπ' τὰ κόκκαλα ἀγαλμένη
τῶν Ρωμιῶνε τὰ γερὰ
κι' ὡς πριχοῦ καὶ κοτσονάτη.
γειὰ χαρά σου, Λευτεριά!

* * *

Νὰ ἀκόμα καὶ ἡ «Ξανθοῦλα», τὸ γνωστότατο τραγοῦδι τοῦ Σολωμοῦ, εἰς φριχῶδες κατάντημα.

Οἱ καθαρευουσιάνοι ἤθελαν ν' ἀποδείξουν ἔτσι ὅτι οἱ μαλλιαροὶ ἦσαν ἐχθροὶ καὶ αὐτῆς ἀκόμα τῆς δημοτικῆς γλώσσας.

Τὴ μπάνισα τὴν ξανθοῦ-(λα,
τὴ μπάνισα ψὲς σουρο-(ποτὰ
ποὺ γιούρνταρε στὴ βαρ-(κοῦλα
γιὰ πούλεμα στὴν ξενη-(τειά.
Ἐτούρλων' ὁ ἀγέρας
ὁλόασπρα πανιὰ
ντάλε κουάλε περιστέρια
ξαπλώνοντας φτερά.
Στέκονται τὰ ὅλαμάκια
μὲ χλῖψι, μ' ὀρξιὰ

καὶ δαύτη μὲ μαντῆλι
ὅλους ξεπροβοδᾶ.
Τὸ ξεπροβόδημά της
στάθηκα νὰ μπαίνισο
ὥσπου μπερκέτι μάκρος
μοῦ ξέκοψε κι' αὐτό.
Ταχυὰ τὸ ταχυνάκι
δὶ σκάμπαζα νὰ πῶ
ἂν μπάνιζα πανάκι
γιὰ τοῦ πελάγου ἀφρό.
Ντούρμα πανί, μαντῆλι
ἀφάνισ' τὸ νερό,
δάκρυσαν τὰ ὅλαμάκια
κι' ἀντάμα κι' ἀπαυτός!

Τὸ Φίλημα τῆς Ἀποκρηᾶς

τῶν «Διαβολικῶν».

—Ὁ Μπαρμπὰ ντ' Ὠρεβιλιὺ—ἐξακολούθησε ὁ Μπλουᾶ—εἶχε ἕνα ἀδελφὸ κληρικό, τὸν πάτερ Λεόν ντ' Ὠρεβιλιὺ γιὰ τὸν ὁποῖο βεβαιώνουν πὼς ἦταν ἐξ ἴσου μεγαλοφυὴς ὅσο κι' ὁ ἀδελφός του. Ὁ πατὴρ Λεὸν ντ' Ὠρεβιλιὺ ἦταν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ ποιητὴς ὑπέροχος καὶ πολλοὶ παραβάλλουν τοὺς στίχους του μὲ τοῦ Λαμαρτίνου. Ἐμψυχωμένος ἀπὸ τὴν πιὸ φλογερὴ πίστι, εὔγλωττος ἱεροκῆρυξ σὰν τὸ Βοσσουέτο καὶ τὸ Μασιγιόν, ὁ ἀδελφός τοῦ ποιητοῦ ἦτανε καὶ λίγο... σωματοφύλαξ. Προκισμένος μὲ ἀθλητικὴ ρώμη καὶ μὲ ὄρξη δραγόνου κατέπλησσε πολλὲς φορὲς τοὺς ἱερεῖς τῶν ἐπαρχιῶν, στὶς ὁποῖες περιώδευε γιὰ νὰ κηρύσσῃ.

«Κάποτε λοιπὸν ὁ Λεὸν ντ' Ὠρεβιλιὺ ἔφτασε λίγο πρὶν ἀπ' τὸ μεσημέρι γιὰ νὰ κηρύξῃ σ' ἕνα χωριὸ τοῦ ὁποίου οἱ κάτοικοι ἐθεωροῦντο ὡς ἄθεοι κι' ἀναρχικοί. Ὁ ἱερεὺς τοῦ χωριοῦ τὸν φιλοξένησε καὶ ὁ ντ' Ὠρεβιλιὺ ἔφαγε μόνος του μιὰ πάπια ὁλόκληρη καὶ ἄδειασε δυὸ μποτίλλες παλιὸ κρασὶ τοῦ Μπορντό, ἐνῶ ὁ παπᾶς ποὺ τὸν φιλοξενοῦσε τὸν κύτταζε κατάπληκτος κι' ἔλεγε ἀπὸ μέσα του: «Ἀσφαλῶς ὁ νεοφερμένος ἱεροκῆρυξ δὲν θὰ μπορέσῃ ν' ἀρθρώσῃ οὔτε δυὸ λόγια ὅταν σὲ λίγο θὰ κηρύξῃ κι' ἔτσι θὰ δημιουργηθῇ τρομερὸ σκάνδαλο...»

Ὁ πατὴρ Λεὸν ντ' Ὠρεβιλιὺ μάντεψε χωρὶς ἄλλο τὶς σκέψεις τοῦ ἱερέως καὶ, ἐπειδὴ τοῦ ἄρεσαν τ' ἀστεῖα, ἤπιε ἄλλες δυὸ μποτίλλες κρασὶ ἀκόμα. Ὁ φτωχὸς ἐφημέριος, στὸν ὁποῖο μιὰ χρονία δυστυχία ἀπαγόρευε κάθε κατάχρησι, κόντευε νὰ τρελλαθῇ.

Τέλος ἡ καμπάνα τῆς ἐκκλησίας σήμανε κι' ὁ ντ' Ὠρεβιλιὺ μπῆκε μέσα, ἀνέβηκε στὸ ὄμμα κι' ἄρχισε νὰ λέῃ :

—Ἀδελφοί μου, πόσο ἔχω μεθύσει !... Πόσο ἔχω ζαλιστεῖ !... Πόσο εἶμαι εὐχαριστημένος !...

—Ὦ ! τραύλισε ὁ ἐφημέριος, ἀκούγοντάς τον. Αὐτὸ ποὺ φοβόμουν ἔγινε. Ἡ καταστροφὴ ἐπῆλθε...

Ὡστόσο, ὁ ἱεροκῆρυξ ἐξακολούθησε μὲ φωνὴ βροντερή :

—Ἀδελφοί μου, πόσο ἔχω μεθύσει ἀπὸ τὰ θαύματα τῆς Δημιουργίας !... Πόσο μ' ἔχει ζαλίσει τὸ λαμπρότατο φῶς τοῦ Θεοῦ !... Πόσο εἶμαι εὐχαριστημένος ποὺ μ' ἀκοῦτε...

Καὶ συνέχισε τὸ κήρυγμά του, τὸ ὁποῖο ἦταν πραγματικὸ ἀριστούργημα ρητορικῆς. Στὸ τέλος, οἱ περισσότεροι ἀπ' τοὺς ἀκροατάς του ἔκλαιγαν μὲ θερμὰ δάκρυα. Τὴν ἴδια μέρα μάλιστα, τέσσερες γνωστοὶ κακοποιοὶ τοῦ χωριοῦ, ἐπηρεασμένοι ἀπὸ τὸ λόγο του, πῆγαν καὶ τοῦ ἐξωμολογήθηκαν τὶς ἁμαρτίες τους κι' ἀπὸ τότε δὲν ἔκαναν καμμιὰ κακὴ πρᾶξι...

Ὅσο γιὰ τὸν ἐφημέριο, αὐτὸς πίστεψε πὼς εἶχε γίνει θαῦμα...

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΦΙΛΙΟΥ

Ἡ ἀρχαιότης τοῦ φιλιοῦ. Ἕνα σκανδαλῶδες φίλημα ποὺ ἀναστατώνει τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας. Ἡ κόρη τοῦ τυράννου Πεισιστράτου. Πῶς τὴν ἔπαθε καταμεσῆς τοῦ δρόμου. Ἡ... τιμωρία τοῦ δράστου. Τὸ φιλὶ κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ Χριστιανισμοῦ. Φιλιὰ ἁγνὰ καὶ φιλιὰ χυδαῖα, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἡ μυθολογία ἀναβιβάζει τὴν καταγωγὴ τοῦ φιλιοῦ στὰ χρόνια τῆς Ἀφροδίτης, ἀπότε ἡ θεὰ τῆς ὠμορφιᾶς... ἀπήγαγε τὸν νεαρὸ Ἀσκάνιο καὶ τὸν ἔφερε στὰ βουνὰ τῶν Κυθήρων. Ἐκεῖ τὸν ξάπλωσε πάνω σ' ἕνα στρῶμα ἀπὸ τριαντάφυλλα καί, καθὼς ἀναφέρει ἡ παράδοσις, γιὰ νὰ μὴν ταράξῃ τὸν ὕπνο τοῦ ἀγατημένου της, ἄρχισε νὰ φιλῇ τὰ... λουλούδια ποὺ τὸν περιέβαλαν.

Ἐπίσης στὴν ἑλληνικὴ ἱστορία ἀναφέρεται καὶ ἕνα ἄλλο ἱστορικὸ φιλί. Μιὰ μέρα δηλαδὴ κάποιος ἀντάμωσε στὸ δρόμο τὴ θυγατέρα τοῦ τυράννου τῶν Ἀθηνῶν Πεισιστράτου καὶ τῆς ἔδωσε ἕνα σκαστὸ φιλί !...

Τὸ σκανδαλῶδες αὐτὸ γεγονὸς διαδόθηκε ἀμέσως σ' ὅλη τὴν πόλι καὶ ἡ σύζυγος τοῦ τυράννου ζήτησε ἀπὸ τὸν Πεισίστρατο νὰ καταδικάσῃ τὸν ὑβριστὴ σὲ θάνατο. Ἀλλὰ ὁ πατέρας τῆς κόρης τῆς ἀπάντησε μ' ἀπάθεια :

—Ἂν σκοτώσω ὅσους ἀγαποῦν τὴν κόρη μου, τότε τί πρέπει νὰ κάμω αὐτοὺς ποὺ τὴ μισοῦν ;

Καὶ ἔτσι συγχώρησε τὸν τολμηρὸ νέο, ὁ ὁποῖος κατόπιν ἔγινε γαμπρός του.

Στὴ Ρώμη ὑπῆρχε συνήθεια, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ δολοφονήσουν κανένα, νὰ τὸν... ἀσπάζονται προηγουμένως, ἐφόσον φυσικὰ τοὺς παρεχόταν μιὰ τέτοια εὐκαιρία.

Γνωστότατο παράδειγμα σχετικῶς εἶνε καὶ τὸ τῆς προδοσίας τοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον πρὶν ὁ Ἰούδας παραδώσει στοὺς ἐχθρούς του, ἐχαιρέτησε μ' ἕνα φιλί.

Ὁ χριστιανισμὸς ἐθεωροῦσε τὸ φιλὶ ὡς σύμβολο ἀδελφοσύνης καὶ εὐγνωμοσύνης. Ἐκτὸς τοῦ συνηθισμένου φιλιοῦ ποὺ δίνεται στὸ στόμα, οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ φιλιόντουσαν ἐπὶ πλέον στὰ στήθη καὶ στοὺς ὤμους.

Ἐπειδὴ ὅμως τὸ φίλημα σιγὰ-σιγὰ ἔχασε τὴν ἀγνότητά του, περιορίστηκε σιγὰ-σιγὰ καὶ τέλος ἀπαγορεύτηκε ἐντελῶς ἡ ἀνταλλαγὴ φιλιῶν μεταξὺ προσώπων διαφορετικοῦ φύλου.

Τὸ φιλὶ κατὰ τοὺς χρόνους αὐτούς, ἔγινε ἀντικείμενο μεγάλων θρησκευτικῶν συζητήσεων, ἡ ὁποῖες ἔχουν καὶ ἀρκετὴ δόσι εὐθυμίας, μέχρις ὅτου στὰ 1198 ἀποφασίστηκε νὰ μὴν ἐπιτρέπεται μεταξὺ τῶν πιστῶν παρὰ μόνο ὁ ἀσπασμὸς τῶν... ἱερῶν εἰκόνων καὶ κειμηλίων.

Ἐν τούτοις ἀνέκαθεν ὅλοι οἱ λαοὶ εὕρισκαν εὐχαρίστησι στὸ φιλί, τὸ ὁποῖο πολὺ γρήγορα... ἐδιεθνοποιήθη καὶ ἐπεκράτησε, παγ' ὅλες τὶς μεταβολὲς ποὺ συνέθησαν σὲ ἄλλα σημεῖα τῆς ζωῆς.

Τὸ καλύτερο φιλὶ κατὰ τὸν Ρωμαῖο ἱστορικὸ Πλίνιο, εἶνε αὐτὸ ποὺ δίνεται στὰ μάτια, γιατί φανερώνει ἀναζήτησι τῆς ψυχῆς, τῆς ὁποίας ὡς γνωστὸν τὰ μάτια θεωροῦνται ὁ καθρέφτης.

Τὸ φιλὶ εἶχε γίνει τόσο ἀκόλαστο καὶ χυδαῖο στὰ χρόνια τοῦ Τιβερίου, ὥστε ὁ αὐτοκράτωρ αὐτὸς γιὰ νὰ περιορίσῃ τὴν κατάχρησι ἐξέδωσε σχετικὸ ἀταγορευτικὸ διάταγμα.

Κατὰ τὸ Μεσαίωνα καὶ ἀργότερα στὴ Γαλλία, στὴν Ἀγγλία καὶ στὴ Γερμανία ὑπῆρχε συνήθεια οἱ ἄνδρες ὁσάκις συναντοῦσαν γυναῖκες νὰ τὶς χαιρετοῦν μ' ἕνα... φιλὶ στὸ στόμα ! *«Εἶνε ἄσχημο καὶ ὑβριστικὸ ἔθιμο,* γράφει σχετικῶς ὁ Μονταίν, *γιὰ μιὰ γυναῖκα νὰ ὑποχρεοῦται νὰ προσφέρῃ τὰ χείλη της σ' ὁποιονδήποτε γνωστο τῆς συναντᾶ στὸ δρόμο».*

Διηγοῦνται ἀκόμα ὅτι κάποιος καρδινάλιος περνῶντας κάποτε ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα τοῦ δουκὸς τῆς Σαβοΐας θέλησε νὰ φιλήσῃ τὴ δούκισσα, ἡ ὁποία ἀπομακρύνθηκε τρομαγμένη. Αὐτὸς ὅμως τὴν ἔπιασε καὶ τὴ φίλησε μὲ τὸ στανιό, λέγοντάς της πὼς εἶχε δικαίωμα νὰ τὸ κάμῃ ὡς... πνευματικὸς πατέρας της !...

Στὴν Ἀγγλία μέχρι τοῦ περασμένου ἀκόμα αἰῶνος τὸ φιλί, ὅταν δίνοταν ἀπὸ ἕνα νέο σὲ μιὰ κοπέλλα, ἐθεωρεῖτο ὑπόσχεσις γάμου.

Τὸ ἴδιο ἔθιμο ἐπεκρατοῦσε μέχρι τινὸς καὶ στὰ νότια τῆς Ἰταλίας, ὅπου μιὰ φιλημένη κόρη δύσκολα θὰ μπορέσῃ νὰβρῃ ἄλλον ἄντρα.

Τέλος οἱ ἀρχαῖοι Ρωμαῖοι εἶχαν τρεῖς λέξεις πρὸς δήλωσιν τοῦ φιλιοῦ. Ἡ πρώτη ἐσήμαινε τὸ φιλὶ ποὺ δίνοταν στὰ μάγουλα μὲ κλεισμένα χεῖλη σ' ἔνδειξι φιλίας, ἡ δεύτερη ἐδήλωνε τὸ φιλὶ ποὺ δίνοταν στὸ στόμα καὶ ἡ τρίτη ἦταν ἐν χρήσει γιὰ τὸ φιλὶ ποὺ δίνοταν ἀνάμεσα στὰ χεῖλη, τὸ κυρίως ἐρωτικὸ φιλί...